

Sanayi ve Üniversitelerle İlişkilerimizi Daha da Geliştirmeyi Planlıyoruz

Elektrik Mühendisleri Odası (EMO) İstanbul Şubesi 38. Dönem Yönetim Kurulu Başkanı Beyza Metin, sektördeki bütün ilgili kuruluşlarla ilişkilerini geliştirmeye ve işbirliği yapılabilecek alanlar yaratmaya özel önem verdiklerini, özellikle sanayicilerle ve üniversitelerle kurdukları ilişkileri daha fazla geliştirmeyi planladıklarını dile getiriyor.

Röportaj: Haluk Kürşad KOPUZLU

Yeni yönetim kurulu olarak plan ve projelerinizi öğrenebilir miyiz?

Bu yıl Şubemizin 50. kuruluş yıldönümü. Şubat ayında seçilen 38. Dönem Yönetim Kurulumuzu oluşturan 3 genç ve 4 tecrübeli arkadaşımız ve yedek üyelerimiz ile birlikte örgütlenmeye özel önem veren kolektif bir çalışma yürüteceğiz.

Kolektif çalışmamız sadece yönetim kurulu üyeleriyle sınırlı kalmayacak. Bütün üyelerimizi karar süreçlerine daha fazla katmanın olanaklarını yaratacağız. Üniversitelerle ve meslek alanımızdaki bütün kurumlarla ortak çalışmaları artıracacağız. Meslektaşlarımızın çalışma alanlarında yaşadıkları özlük haklarına dair yoğun bir çalışma yürütmeyi planlıyoruz. Oda'nın bürokratik görünümünü değiştirip üyesine hizmet eden

ve üyenin asli unsuru olduğu bir oda yaratmak istiyoruz. Gençlerin dinamizmini ve deneyimli üyelerin birikimlerini yansıtabileceği mekanizmaları geliştirmek hedefimiz. Biraz daha üyelere giden, şantiyeleri ziyaret eden, işyeri temsilciliklerini daha aktif hale getiren bir yönetim olmayı istiyoruz. Tüm üyelerimize sadece e-posta ya da telefonla değil mümkün olduğu kadar yüz yüze ulaşarak, onların da önerilerini esas alan bir yönetim planı yapmayı hedefliyoruz. Bunun için genel üye toplantılarını sıklaştıracak, genç üyelerle tanışma toplantıları yapacağız. Örgütlenme çalışmalarımızı güçlendirebilmek için bir dizi etkinlik planlıyoruz. Üyelerimize mesleki alanlarının, eğitimlerin dışında daha sosyal ve kültürel etkinlikler sunmak gibi

hedeflerimiz var. İstanbul'da yaşam koşullarının zor olduğunu biliyoruz. Bu zorlukları birlikte aşmayı, sinema, tiyatro vb. gibi sosyal etkinliklere topluca gitmeyi planlıyoruz. Bütün bu çalışmaları yaparken enerjimizin bir kısmını da odamızın kamusal sorumluluklarını artırmaya ve toplumsal sorumluluklarımızı daha etkin olarak yerine getirmeye ayırmamız gerekiyor. Çünkü Elektrik Mühendisleri Odası'nın yapmaya çalıştığı birçok şey iktidar tarafından engelleniyor. Son anayasa referandumunda 125. maddedeki yerindelik denetiminin kaldırılması; Telekom'un özelleştirilmesi, AKTAŞ konusunda ve nükleer santral ihalesinde hukuk yoluyla yaptığımız müdahaleleri engellemek içindir. Son KHK'larla



Mesleki Hizmetler Genel Müdürlüğü'nün altında çalışan kurumlar haline getirilmek isteniyoruz. Son günlerde yaşanan ve onlarca insanın kaybına yol açan iş kazaları bile Odalarımızın kamusal denetiminin ne denli yaşamsal olduğunu göstermektedir. Siyasal iktidarlar her türlü egemen politikayı aklın ve bilimin ışığında değerlendiren, eleştirel olarak irdeleyen ve gerekirse alternatif politikalar oluşturarak kamuoyuyla paylaşan Odalarımızın bağımsız yapısını yok etmeye çalışılıyor. Odaların merkezi yapısı değiştirilmeye, seçimlere nispi temsil getirilmeye çalışılıyor. Şu anda sınırlı olan yetkilerimiz dahi siyasal iktidar tarafından elimizden alınmak isteniyor. Proje denetimlerinin kaldırılması söz konusu. Mesleki denetimlerimiz kaldırılmaya çalışılıyor.

Bunlarla mücadele etmek için önümüzde yoğun bir süreç bizi bekliyor. Bunu da

ancak üyelerimizi harekete geçirerek, örgütümüzü aşağıdan yukarıya doğru yapılandırarak yapabiliriz. Bunun için de demokratik haklarımızı kullanıp, TMMOB öncülüğünde kamuoyu önüne çıkıp alanlarda ve sokakta, toplumsal ve mesleki hak arayışlarımızı kararlılıkla sürdürmeliyiz. Bütün meslektaşlarımızın birikimlerini toplayıp, buna dair işler yapmalıyız. Kendimizi kamuoyuna daha fazla anlatma ve onlarla birlikte sorunlara karşı çözüm üretme yöntemini her zaman diri tutmak zorundayız. Sanayicilerle ve üniversitelerle kurduğumuz ilişkileri daha fazla geliştirmeyi planlıyoruz. Çünkü sektörümüzdeki gelişmeler hepimizi yakından etkiliyor. Örneğin elektrik fiyatlarının artması mesken kullanıcıları kadar sanayicileri de etkiliyor. Dağıtım şebekelerinin ve üretim santrallerinin özelleştirilmesi, bir bütün olarak ülkemizin enerji arz güvenliğini tehlikeye sokuyor.

Biz bu alandaki yanlış politikaları sanayicilere de duyurmakla da yükümlüyüz. Aslında kendi bilgi birikimimizi topluma yeterince aktaramıyoruz.

Elektrik-elektronik sektöründeki standartlar konusunda neler düşünüyorsunuz? Neler eksik, neler yapılmalı sizce?

Sektörümüzde standartlaşmanın tarihi çok yeni değil. Mühendislik eğitimi ile birlikte uluslararası standartlar yavaş yavaş da olsa sektörümüzde yerleşmeye ve uygulanmaya başlanmış. Özellikle son 30 yılda yaşanan küreselleşme, bilgisayar ve iletişim teknolojilerinde yaşanan devasa gelişme ülkeler arasındaki bu etkileşimi önemli ölçüde artırmış durumda. Biraz geç, biraz eksik de olsa sektörümüzde bir standartlaşma çabası mevcut. Yasalar, yönetmelikler çıkıyor, eskiyen standartlar çeşitli yönerge ve genelgelerle yamanmaya çalışılıyor. Bu standartlaşma çalışmalarının önemli bir bölümü başka ülkelerin standartlarından Türkçeye çevrilerek yapılmaktadır. Bu çeviriler yapılırken standartlar Türkiye koşullarına göre değerlendirilmeden ve kamu yararı ön plana alınmadan TSE tarafından yayınlanmaktadır. Bu konuda arzu edilen seviye, odalarımızın üniversitelerin ve ilgili sanayi-mesleki kurumların içinde yer aldığı bağımsız kurumlar tarafından bu standartların oluşturulması, sürekli olarak güncellenmesi

ve ihtiyaca en hızlı yanıt veren yaşayan bir mekanizmanın yaratılmasıdır. Ancak bizim ülkemizde böyle olmuyor. Bir örnek vermek gerekirse, sürekli olarak iktidar tarafından politika ile uğraşmakla, kendi işini yapmamakla suçlanan Odamız, 2005 yılında "Elektrik İç Tesisleri Yönetmelik Taslağı" hazırlayarak o zamanki Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı'na sundu. Uluslararası ve ulusal standart ve ihtiyaçlar göz önüne alınarak hazırlanmış ve uygulanması halinde insanımızın yaşam kalitesini yükseltmeyi ve birçok elektrikten kaynaklı insan ve iş kaybını önlemeyi hedefleyen bu yönetmelik taslağı geçen yedi yılda bakanlık tarafından işleme tabi tutulmamış ve uygulamaya sokulmamıştır.

İktidarın bu vurdumduymazlığı ya da görmezden gelme durumu her alanda karşılaştığımız bir gerçek. Ama asıl sorunumuz sanki standart eksikliğinden çok mevcut standartların da uygulanmaması ya da uygulamaların denetlenmemesidir. Bizim ülkemizdeki en önemli sorunların başında bağımsız bir denetimin kültürünün olmaması gelmektedir. Bu yapı denetim alanında böyledir, elektrik alanında böyledir, klima alanında böyledir, bilgisayar alanında böyledir. Bu örnekler uzatılabilir. İktidarlar sermayenin önündeki bütün kilitleri açma şıırıyla denetim alanını ya görmezden gelmekte ya da ticarileştirmeye çalışmaktadır. Bu uygulamalar

da hem işin kalitesini hem de insanımıza sunulan hizmetin kalitesini düşürmekte kimi yerde ağır can bedellerine mal olmaktadır.

Türkiye 2011'de de önemli bir büyüme gerçekleştirdi. Ancak 2012 için hem Türkiye hem de dünya ekonomisi için kötü senaryolar konuşuluyor. Sizin bu yıl ve gelecek dönemlere ilişkin öngörülerinizi öğrenebilir miyiz? Bu gelişmelerin sektöre yansımaları nasıl olacak sizce?

Ekonomik büyüme göstergeleri ve konuşulan senaryolar için konuşmak daha çok iktisatçıların işi. Biz ağırlıklı bu gelişmelerin enerji sektörünü ilgilendiren kısmı hakkında görüş belirtebilir konumdayız.

Bizim görebildiğimiz şu: Büyük ölçüde dış kaynak girişine ve ithalata dayanan büyüme, enerji arz güvenliği açısından kalıcı ve kaliteli bir çözüme yol açmıyor. Yetkililer her sene enerji darboğazından söz ediyor. Enerjide dışa bağımlılık oranının yükselmesi engellenemediği gibi yeni olarak sunulan nükleer enerji santralleri, doğalgaza dayalı enerji üretim çözümleri gibi önerilerinin bu bağımlılığı daha da artıracığı kamuoyundan gizleniyor. Kamu varlıklarını satışa çıkarıyor. İstihdamı artıracaklarından söz ediyor ama Türkiye'nin, gayri resmi rakamlara göre yüzde 18'lere yerleşen işsizliğine de çözüm oluşturulamıyor. Dört yılda yüzde 90'lara varan elektrik

zamlarına çare bulunamıyor. Enflasyon oranının artması yoksullaşma oranının yükselmesi engellenemiyor. İktidar her yıl açıklanan rekor büyüme rakamlarıyla övünüyor. Dünya ekonomileri içinde ilk 10'a girme hedeflerini açıklıyor. Ancak yüzde 10,5'luk cari açık/ milli gelir oranının hiçbir ülkede olmadığını açıklamıyor. TÜİK raporlarına göre Türkiye'nin 2011 yılı enerji faturası bir önceki yıla göre yüzde 40.56 artarak 54 milyar 113 milyon dolara ulaştı. Enerjinin toplam ithalattaki payı yüzde 22.46. Ailelerin, kişilerin her yıl artan borç yükünden ise hiç söz edilmiyor. İş kazalarının geldiği katliam boyutunun altında yatan gerçekler açığa çıkarılmıyor. Bağımsız bilim insanları, uzmanlar ve gazetecilerin yaptırdığı araştırmalarda, son 20 yılın enerji raporlarına baktığınızda en doğru verileri ortaya koyan kuruluşun EMO olduğu görülüyor. Odamızın sürekli olarak gündemde tutmaya çalıştığı; yerli ve yenilenebilir enerji kaynaklarına dayanmayan, tek elden ve yeni bir kamusalılık anlayışıyla yürütülmeyen enerji politikalarının ve gelecek projeksiyonlarının sürdürülebilir olma şansı bulunmamaktadır. Bugün enerji politikaları bütün dünyada birçok uluslararası kavramla, insanımızı ve çevremizi yakından ilgilendiren toplumsal politikalarla iç içe geçmiş durumdadır. İktidarlar uyguladıkları enerji politikalarıyla



tamamen günü kurtarmayı hedeflemekte, alternatif olarak önerilen politikalar karşısında ya duyarsız kalınmakta ya da sert suçlamalarla itham edilmektedir. Hatırlayın geçmişte odalarımızın yürüttüğü özelleştirme ve dışa bağımlı enerji politikaları karşısında kimi medya organlarında "Oda Terörü" manşetleri atılmıştı. Bugün geline nokta sadece Elektrik Dağıtım özelleştirmelerine göz atılsa bile bunun bütün ülke ve halkımız açısından nasıl olumsuz sonuçlar doğurduğu ve geleceğimizi risk altına soktuğu açıkça görülebilir. Bu özelleştirmelerin istihdam boyutunu ya da kamu kaynaklarının özel sermayeye devrini bir yana bıraksak bile, elektrik enerjisi gibi yaşamsal ve stratejik önemdeki bir hizmet

üretiminin sadece kar güdüsüyle çalışan enerji tekelleri açısından yürütülemeyeceği, bugünkü gibi yürütülürse bunun hem ülkemiz hem de tüketiciler açısından nasıl ağır bir maliyete yol açacağı açıkça görülebilir.

Üniversitelerle birlikte çalışmalar yapıyor musunuz?

Sektörümüzdeki bütün ilgili kuruluşlarla ilişkilerimizi geliştirmeye ve işbirliği yapacağımız alanlar yaratmaya özel önem veriyoruz. Bunların başında üniversiteler geliyor. Odamız her çalışma döneminde onlarca sempozyum, kongre, panel ve kurultay düzenliyor. Bu etkinliklerin önemli bir kısmını mutlaka bölgedeki üniversitelerle birlikte düzenliyor ve bütün üniversitelerin ilgili bölümlerini katmaya çalışırız. Bunların bir

kısmı Ağ Bilgi Güvenliği vs. gibi özel konular olurken bir kısmı da Elektromanyetik Alanların Halk Sağlığına Etkileri gibi bütün kamuoyunu içine alan konular olabiliyor. Üniversitelerdeki eğitim sistemi, bu sistemin uygulanışı ve olanakları doğal olarak mühendis odalarını yakından ilgilendiriyor. Mühendislik Eğitimi üzerine her iki senede bir sempozyum ve etkinlikler düzenliyoruz. Bunun dışında yaptığımız çeşitli mesleki ve teknik çalışmalarda öncelikle hangi üniversite ile birlikte çalışabiliriz diye bakıyoruz ve bu çalışmaları mümkün olduğu kadar kalıcılaştırmaya çaba gösteriyoruz. Bu çabalarımız önümüzdeki dönemde de artarak sürecektir. Çünkü bu çalışmalar aynı zamanda mühendislik eğitiminin ve doğal olarak odalarımızın üyelerinin seviyesini de yakından ilgilendiren temel konulardan biridir. Geçen dönem ülkemizde ve İTÜ'de mühendislik eğitiminin temelini oluşturan hocalarımızla yapılan söyleşilere dayanan İTÜ'nün Çınarları adında bir çeşit sözlü tarih çalışması yaparak kitaplaştırdık. Şimdi bu çalışmanın ikincisini tamamlamak üzereyiz. Bu çalışmalara önümüzdeki dönemde de devam etmeye, mühendislik eğitiminin ve odalarımızın tarihini günışığına çıkararak belgelendirmeye devam edeceğiz.